

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE I RURALNOG RAZVOJA
Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove
Rimski Trg 46, 81 000 Podgorica; e-mail: info@ubh.gov.me;
tel: 020/201-945; fax: 020/201-946; www.ubh.gov.me

Ova publikacija izrađena je uz pomoć Evropske unije. Odgovornost za sadržaj ove publikacije snosi isključivo konzorcijum koji predvodi Opera Srl. i ni na koji način ne može se tumačiti kao odraz stavova Evropske unije.

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE
I RURALNOG RAZVOJA
Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i
fitosanitarne poslove

IPA 2015 projekat finansiran sredstvima Evropske unije
Razvoj bezbjednosti hrane i fitosanitarnih službi u Crnoj Gori

PČELE I PESTICIDI

Funded by
the European Union

OPERA

AGRICONSULTING EUROPE SA

Projekat implementira konzorcijum koji predvodi Opera Srl.

DOPRINOS PČELA

Pčele su važne za životnu sredinu ali i ekonomiju. Sakupljući nektar i cvjetni prah pčele se hrane i oprašuju biljke. Pčele i biljke se dopunjaju u zajedničkom životu kroz poboljšanje prinosa usjeva i proizvodnji meda.

UPOTREBA PESTICIDA

Da bi zaštitili svoje usjeve od štetnih organizama, poljoprivredni proizvođači koriste pesticide. Pesticidi mogu imati negativno dejstvo na pčele. Radi zaštite pčela prilikom upotrebe pesticida treba poštovati pravila dobre prakse za upotrebu pesticida.

UPOZORENJA NA ETIKETI PESTICIDA

Spe 8: Opasno za pčele/Zbog zaštite pčela i drugih oprašivača ne tretirati usjev za vrijeme cvjetanja/Ne primjenjivati u vrijeme ispaše pčela/Skloniti ili pokriti košnicu tokom primjene i određeno vrijeme (navesti) nakon primjene/Ne primjenjivati u vrijeme cvjetanja korova/Uništiti korove prije cvjetanja/Ne primjenjivati pesticid prije (navesti vrijeme)

- Korisnik treba najmanje 48 sati prije tretiranja, a naročito u vrijeme cvjetanja poljoprivrednih kultura, pesticidom opasnim za pčele obavijestiti javnost, a

naročito pčelare o:

- datumu i predviđenom satu tretiranja;
- trgovачkom nazivu pesticida;
- opasnosti pesticida;
- nazivu ili imenu korisnika pesticida;
- i podacima o mjestu tretiranja.

- Zaštita od izloženosti

nanošenjem.

Izbjegavati tretiranje po vjetrovitom vremenu. Koristiti odgovarajuće dizne;

- Ne zagađivati vodu;

- Pročitati etiketu. Pesticidi koji predstavljaju posebnu opasnost za pčele imaju obavještenje o njihovoj štetnosti za pčele;

- Korišćenje manje toksičnih jedinjenja.

Izbjegavati pesticide

sa produženim djelovanjem jer oni zahtijevaju dodatne mjere opreza kako bi se spriječila izloženost pčela;

Ne koristiti pesticide kada su pčele aktivne u potrazi za hranom

- U trenutku tretiranja pesticidima koji

su opasni za pčele, cvjetni porast (korov) u višegodišnjim zasadima treba da bude pokošen ili da se na drugi način spriječi da pesticid dođe u dodir sa biljkama koje cvjetaju.

- U vrijeme cvjetanja poljoprivrednih kultura ne primjenjuju se sistemični pesticidi opasni za pčele.

- Kontaktni pesticidi opasni za pčele u vrijeme cvjetanja

poljoprivrednih kultura primjenjuju se samo u noćnim satima i to počev od dva sata nakon zalaska do dva sata prije izlaska sunca.

- Tretirati predveče, rano ujutro ili kada je oblačan dan (kada pčele ne lete).

- Pčele obično nijesu aktivne u potrazi za hranom na temperaturama ispod 10°C.

POPULACIJA PČELA U OPADANJU

zbog gubitka staništa, klimatskih promjena, invazivnih vrsta i korišćenja pesticida

- Tretmani sjemena insekticidima. Koristiti adekvatne sijačice pri sjetvi tretiranog sjemena koje omogućavaju da se ostajanje sjemena po površini zemljišta svede na minimum. Izbjegavati prosipanje sjemenja.